

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Dominica tertia post pasca ser[monis] xlivii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

xliii

Dominica tercia post pasca fer. .xliii.

Oditum et iam non videbitis me. & iter modicū
xc. Jo. 16. Sapientū vulgare est. qz non est hō q
aduersa sustinere non p̄t. ideo salvator n̄ volens
suos discipulos esse viriles. p̄muniuit eos aduers
sus tristitia que passuri erāt ppter sui absentia. inū
do eos psequente. ostendens tristie breuitatez. & pmittēs gau
duim eternaliter duratuz. de quibz in pñti agit euangeliō. qd
in tres ptes dñidit. In quaz pma xps denunciat futuroz euē
tum tribulacōis & leticie. In scđa soluit discipuloz dubiū ob
scure sñie ibi: Cognovit aut̄ ihus xc. In tercia adducit dictoz
exemplū rōne intelligentie ibi. M̄ulier cum parit xc.
Circa pñm tria facit. pmo prediat discipulis. licet verbis obseu
ris sue passionis & resurrectionis atq; ascensionis temp⁹ instare
vn̄ oriebat discipulis materia tribulacōis & leticie. dic ḡ demū
ans tempus sue passionis: modicū. s. erit tēpus: & iā instat in q
non videbitis me: modicū quidē fuit temp⁹ m quo apli nō pi
derunt xpm. tridū viz mortis eius. sed visu est aplis illud tē
pus satis longū. Psa. 54. Loquit̄ deus p̄ ad filiu. ad punctū i
modico dereliq te. visus est eī derelict⁹ dei fili⁹ in cruce. vn̄ cla
mant. deus de⁹ meus vt qd̄ dereliquisti me. Deinde sue resurre
ctionis denunciat tempus: Et itez modicū: erit tēpus: & vide
bitis me: cū a mortuis resurrexero. vere modicū fuit illud tēpus
qz solum dieb⁹. 40. visus est ab aplis p̄ resurrectionē. vt dñ.
Actu. 1. Et qz eisdem dieb⁹ non frequent. led ceteris tm̄ vicib⁹
illis appuit. Et qz cum eis appebat non multū stabat cū eis. h̄
cito absentabat se ab illis. Et qz qñuis si xps multū cū aplis fui
set. modicū tm̄ videbat eis ppter desiderium et delectacōem ma
nendi cū eo. B. Deinde ultimosuam annunciat ascensionē
quia vado ad patrem. Jo. 16. nūc vado ad eum qui misit me iō
eī xps modico tempore fuit mortuus. Ideo etiam modico tempo
re post resurrectionem fuit cum discipulis. qz certe itur⁹ erat ad
p̄rem ascendēs in celū Jo. 13. Sciens ihus qz venit hora eius ho
ra viz mortis & resurrectionis. h̄ iō certe vt trāseat ex h̄ mundo
ad p̄rez Circa modicum tempus mortis xpi duplex cadit qstio
pma quare xps suam resurrectionem non distulit usq; ad resur
rectionem comunē oīm in fine mudi. dicendū qz h̄ fecit ppter sex
causas. Prima quia non fuisset decens eum manere mortuum
tanto tempore. Tum ratione puritatis corporis sui. Tum ratio
nes sanctitatis eius p̄s. Nō dahis sancutum tuū vidē corrupcōez

Sermo

Scđa cāusa est quia non fuisset auem̄ens vt xp̄s aliquod dānum reportaret ex beneficio redemptoris humano generi collato in morte sua. Si vero resurrecio īpius fuissz dilata usq; ad finem mundi. longum dānum siue longā īmpfētione sustinuissz xp̄s. sepatōem viz aie a corpore. Tertio quō non erat expediēs xp̄s em̄ licet fuerit sine p̄cō penas tñ p̄cti dispensatiue p̄ nobis assumpsit & solas illas penas assūp̄sit. que p̄ficerent ad nřa peccata delenda. 1. Pe. z. p̄cā nřa i. pena p̄cti p̄lla maxima ē mōs quam xp̄s assumpsit. qz erat nobis expediens ad salutem. Jo. 21. Expedit vt vñus hō moriat p̄ pplo et non tota gens p̄eat mortem igit̄ xp̄s assūp̄sit. qz nobis expediēbat q̄ vero ip̄e maneret mortuus usq; ad diem iudicii nihil erat nobis utile & id hanc penā portare non debuit. Quarta qz fides non fuisset. si ei xp̄s ita mortuus fuisset. q̄ tñ non resurrexisset p̄isse fides. nemo em̄ credidisset eū esse dei filium. aut natū de v̄gine. aut hūa ni generis redemptorem. ante em̄ q̄ resurgeret in sola b̄ta v̄gine fides remanserat. vñ duo discip̄lū euntes in emauis quib; nō dum stabant de resurreciōe. dicebāt q̄ ante mortē xp̄i spauerat eum esse redemptuz isrl̄. quasi v̄ltriūs hoc non sepantes. ex q̄ mortuus orat. ppter hoc dī. 1. Cor. 15. Si xp̄s nō resurrexit vana est fides nostra. Quinta qz oēm effectū optet p̄ existere i cauſa sua vt dīc. Dyo. li. de di. no. v̄tute aut xp̄i fiet resurrecio in nouissimo die Jo. 6. oīs qui v̄dīt filiū & credit in eū hē vitam eternā. & ego resuscitabo eū in nouissimo die. vñ optuit p̄existere resurrectionē in xp̄o. ad hoc vt ip̄e alios suscitaret. Sexta qz xp̄s iudicaturus est oēs resurgentēs. Actu. 1. c. ip̄e iudicatus est iudex vnuoz & mortuoz. Judicabit aut oēs in forma hūana Jo. 5. p̄tātem dedit ei iudicā facē. qz fili⁹ hoīs ē & id tanq̄ iudex resurgentū debuit resurgēdo ceteros p̄uenire. C Scđa questio ē q̄re xp̄s sic suā resurrecōe acellerauit. vt die tercia resurgeret dicendū q̄ xp̄s suā acellerauit resurrectionē ppter q̄tuor primo quidem ad conprobādam veritatem siue mortis. dictum est enim. supea q̄ mori christum ita fuit nobis expediens q̄ tñ p̄manē eū mortuū longo tpe ad nihil erat nobis utile. nisi forte vt longeuitas tpis p̄beret fidē morte ei⁹. Si igit̄ xp̄s r̄surrexit an̄ terciā diē. forte credidissz aliq̄s eū nō v̄e fuisse mortuū ac p̄ h̄ nō v̄e r̄surrexisse. Tertia vñ dies sufficiēs erat argumentū vere morte manē aut vlt̄ terciā diē mortuū erat supfluū id nec annet p̄. h̄ terciā surgē debuit. Scđo ad pbanaā resurreciois v̄itā exigit ei v̄itas r̄surreciois vt idē nūo r̄sugat q̄ mori

gl̄iiii

tu⁹ ē. qn̄ ḡ adhuc recēs erat memoria xp̄i ⁊ morte ei⁹ i mētib⁹
disciploꝝ ip̄e resurgere debuit. qd̄ erat adhuc in tertia die. qz
si de adisset a recenti memoria eoꝝ forte non putassent eum esse
xp̄m cū resurrexisset. sed alii ei similem. Tercio añq̄ apli disp⁹
gerent̄ et iret vnuſq; ad xp̄a. qz tunc coram oībo non potuſiſ
set se manifestare. Q̄rto vt plangentes et gemētes disciplos cō
solaret̄. ps. ppter miseriā mōpum ⁊ gemitū paupum nūc exur
gam dicit dñs. Eccl. 48. Cōsolat⁹ est lugentes in syon vſq; in
lēmpiternū. O Circa modicum tpiſ ap̄itionis xp̄i resur
gentis tria querunt̄. pmo q̄re solum dieb⁹ q̄draginta disciplos
ap̄uit. diēndū q̄ tot dies sufficiebant ad pbandum q̄ vere re
surrexerat. q̄draginta em̄ horis xp̄s fuit mortuus. s. ab hora no
na diei veneris vſq; ad pmā die dñica. qz vero difficile erat cre
dere eum resurrexisse. iō p qualibet hora mortis sue voluit esse
diem vñi sue resurrectionis vt viuus crederet. Actu. 1. p̄buit se
ip̄m vñi aplis post passionem suā p̄ dies q̄draginta appens
eis. Scđo querit quare eisdem dieb⁹ non atinue cū aplis xp̄s
fuerit auersatus. sed ceteris tm̄ horis illis ap̄uit diēndū. q̄ hoc
ideo ne crederent apli q̄ mortalē adhuc h̄et vitā ⁊ deberet eis
dimuere sic ante passionē. Tercio querit q̄re modic tpe stabat
cum eis qn̄ illis appebat. diēndū q̄ iō vt magis attenderet in
amorē suum quemadmodū delectabile magis desideramus. qd̄
modic gustatuz statim subtrahit. vnde duo discipli euntes in
emaus cum ab eis dispariſſet xp̄s. dixerit adiuvicem. Nonne
toz n̄m arđes erat in nobis. Liet aut̄ discipli modica hora
viderint xp̄m. istud tm̄ modicū p̄ualebat cūdīs delectando se
culi. ps. Melius est modicum iusto sup̄ diuītias p̄tōz multas
E. Nota q̄ p̄missa verba dñi modicū: ⁊ iam nō videbitis me
q̄ itez modicum ⁊ videbitis me. possunt aliter exponi. Exposi
ta em̄ sunt hoc mō. qz p̄ primum modicū intelligit tempus mor
tis xp̄i in quo apli nō videbit xp̄m. p̄ h̄m vero modicū intelligit
tempus quadraginta diez post resurrectionem. in quo apli vi
derunt xp̄m. Sed h̄m Be. aliter exponunt̄. quia p̄ pmum mo
dicum intelligit tempus ex quo xp̄s hec verba dixit discipulis.
vſq; in eam horā q̄ tentus est. qd̄ reuera modicuz fuit. quia ista
verba dixit xp̄s in ultima cena. ⁊ in ipsa nocte captus est. et nō
videbit eum apli. Sed itez post aliud modicum post tres dies
mortis sue videbit xp̄m apli. Ut ḡ modicuz tempus est vſq; q̄
et iam post illud modicum non videbitis me. Jo. 13. filioli ad
huc modicū vobis ūsum. ⁊ Jo. 14. adhuc modicum et mund⁹
iam me non videt. et itez modicū erit tempus. quia triū diez

Sermo

Tantum post quos et videbitis me resurgentem a mortuis. pos-
sunt vterius dicta verba tercio modo exponi. put infra dicit i. z.
pte euangelii. Scđo ponit disciploꝝ dubitatio: dixerit ḡ ex di-
scipulis eius adiuice: non qđ oēs sed aliqui ex eis: q̄ uid est h̄
i. quid vult significare hoc: q̄ dicit nobis modicū et non vide-
bitis me. a iteꝝ modicū et videbitis me. q̄ vado ad p̄rem: hec
ēm verba obscura erat anteꝝ essent ipleta. cui⁹ obscuritatis hm
Cri. duplex erat causa. vna q̄ tristitia mortis xp̄i amouebat in-
teligentiam a mente disciploꝝ. Altera q̄ videbat xp̄s im-
care straria. si em̄ visuri erat eum quō dixit. vado ad p̄rem. Si
vero ad p̄rez erat iturus. quō dicit videbitis me. Tercio ponit
illud in quo erat tota difficultas dubitacōis aploꝝ. dicebat ḡ
quid est hoc qđ dicit nobis modicū. quid intelligit p̄ modicum-
nescim⁹ quid loquit: suam p̄fitentur imp̄tiam qua ppter me-
ruerunt doeri a xp̄o.

Secunda pars

Eaudo cum dī. Cognovit aut̄. Soluit xp̄s discipu-
loꝝ dubiuim obscure sententie. et tria facit. Primo re-
petit xp̄s dubitacōes eoz ut melius soluat: Cogno-
vit aut̄ ih̄us quia volebant eū interrogare. tāq̄ ma-
gistrꝝ. Solus deus est qui n̄as agnoscit voluntates. Et facilis
potest sciri quid cogitet intellect⁹. q̄ quid velit affectus: Et di-
xit eis de quo queritis inter vos: nec tñ v̄lus v̄rm sit r̄ndere
q̄ dixi: vobis: modicū et non videbitis me. a iteꝝ modicū et
videbitis me: Considerandū est ad evidētiā solutōis quam
xp̄s dedit. q̄ ista verba alio modo expomi possūt hm. Xu. ppter du-
os modos supius dictos. hoc scz mō. modicū t̄pis sup̄st. s. v̄l-
g ad ascensionē. a etiā tunc iā non videbitis me. q̄ ex q̄ xp̄us
ascendit in celum. non videbit eum apli. et iteꝝ modicū t̄pus
erit. vita scz vniuersitatis aploꝝ. vita ei p̄nis modica est. a p̄
istud modicū videbitis me in regno celoꝝ. Ista. regez in decorē
suo videbut. ex quo em̄ xp̄s ista verba dixit aplis modicū erat
t̄pis. et ex tunc non erant eū visuri. quādū manebant carne
mortali. Sed q̄ tempus vite hois modicū erat iō post istud mo-
dicū videbit eum in celo. qđ totum attingit ppter id qđ sequit
q̄ vado ad p̄rem. quia cum die quadragesimo ascensurus erat
ad p̄rez. iō post modicū eū non erant visuri. Item ppter hoc idē
quia iuerat ad p̄rez. iō post modicū vite p̄ntis visuri erat ip̄m
in regno celoꝝ. Istam aut̄ exposicōem satis innuit dñs in hys
que secundū dicens aplis debere plangere et tristari in modico
vite p̄ntis. ad modum mulieris pientis sed post ea gauisi sunt
eterno gaudio. G Nota quia in rei veritate modicū ē

xlviij

tempus vite hoīis. & ipm modicū intransitu est. Iac. 4. Que
em̄ est vita vīa. vaporē ad modicū parēs. & dēmēps extermi
nabit. vita em̄ nra ad plus est centum annoz. hec pauci tñ vi
uant. et tñ centum anni respectu eternitatis minus sunt q̄ gut
ta aque respectu maris. aut callulu s respectu arene. aut momē
tum respectu t̄pis. Eccl. 18. Numerus ānoz vite hoīim vt ml
tum centum anni. quasi gutte aque maris deputati sunt. & sicut
calculis arene. sic exigui anni in die eui. Voluit aut̄ deo vt mo
dicū ēēt tempus vite hoīis. pmo quidem vt hoīies vitaz pñtis
atēmnerent & celestē p̄mam desiderarent. qm̄ vt d̄r in ph̄ias.
qd̄ modicū est p nihil accipit intellectus. vere nihil est tempus
vite pñtis. Job. 2. Nihil em̄ sunt dies mei. & p̄s. que p m̄ hilo
habent eoꝝ anni erunt. sed aliq ac si vita pñs esset magni pre
ciū parent sibi in hoc mundo eternitatem congregando diuītias
appetendo dignitates. & palatia edificando. ac si nunq̄ ēēt mo
rituri. isti tales cum deberent atēmner qd̄ nihil est in pñti. & ap
petere eternitatem celestis vite. atrarium faciunt qr p nihil ha
bent terram desiderabilem. Sed audiāmus quē habeant fructū
de multis diuītias quas aggregant. Deu. 28. Sementem multā
iacēs et modicū aggregabis. Scđo modicū est vite pñtis vt il
lud totum ad opus dei hoīies expendant. si ei longa esset vita
nřa. forte tederet aliquos dīm bene opari. nunc vero brevis est.
et iō tota deo trībuat. qr vt d̄r. Lu. 16. qui in modico tpe ini
quus ē. nō est dubiū qr in maiori tpe esset iniquus. Tercio vi
ta pñs modicū est. vt hoīies cito sp̄ius vite picula et tem
ptamenta euadant. tota em̄ vita pñs temptationibꝫ. piculis. et
aduersitatibꝫ expōita est. Tendit em̄ dyabolus laqueos tem
ptationum quās in om̄i creatura. & qd̄ magis puocat dyabolū
ad temptandum est. qr scit qr modicū est tempus vite nře. & qr
cito euadimus manus eius. Apo. 12. Ne terre et mari. qr desce
dit dyabolus ad vos. habens iram magnam. sciens qr modicū
tempus h̄t. bonum est igit̄ homini. vt modica sit vita eius. dif
ficile em̄ esset euadere temptationes. si longo viueret tpe quē
admodum difficile est dīu plūtere in cogitatione temptationis
quī aim̄ d̄sentiat Sap. 4. Raptus est ne malitia immutaret
intellectum eius &c. Quarto voluit deus modicam esse vitam p
sentem vt hoīies cito ad se reduceret. sic em̄ eos diligit vt dīu si
ne eis esse nolit. Jo. 12. p̄ quos dedisti mihi volo ubi sum ego
et illi sint meū. Quinto voluit deus modicū esse tempus vite.
vt hoīies modicū laborearent. ne desicerent. et tñ modico laborei
multum p̄mū tribueret. Eccl. 5. Quidicū laboreauī & iuēm

82

Sermo

mihi multam requiem. vere labor est modicuſ. qz non ſunt coſ-
digne paſſioneſ huius tpiſ modicuſ ad futuram glani ſc. Ro-
8. H. Scđo ponit reſpoſio et quid ſit dictuſ. modicuſ et non
viſebitiſ me. et itez modicuſ et viſebitiſ me. nō declarauit
in ipiſ verbis ſed in eo qz futurum erat ex abſentia. et itez ex p-
ſentia xp̄i. Ex abſentia em̄ paſſuri erat ap̄li trifticia. ex pntia ve-
ro gaudiuſ hoc eſt igit̄ qd̄ dīc: Amen amē dico vobis. i. vere ve-
re dico vobis. que geminatio iuramenti inſallibilitatem rei ſig-
niſicat: quia plorabitis et flebitis vos: hoc ideo qz modicuſ et
non viſebitiſ me in triduo mortis mee. Eſt aut̄ diſſerentia in
plorare et flere. ille em̄ flet cui lacrime ab oculis fluunt. ſed ille
flet qui etiā ex ore plangendo voce emittit. non eſt aut̄ du-
biuſ quin ap̄li planixerint in triduo mortis. quo eum non vide-
runt. Mq̄ar. 16. dī. qz Maria magdalena nunciavit xp̄i reſurre-
tionem lugentib⁹ et fientib⁹ diſcipulis: mundus aut̄ gaudebit
gauiſuſ eſt mundus de morte xp̄i. homines viſ mundani a qui-
bus fuſt occiſuſ. qui gaudent cum male fecerint. et exultant in re-
bus pelliſiſ: vos aut̄ atriftabimini: triftiſ em̄ erant ap̄li d̄ ne-
ce ſui dñi. Jo. 16. quia hec locutus ſum vobis me. ſ. moriturum
trifticia impleuit cor vrm. nec miſi ſi triftiſ era nt. qz ablatuſ
eis eſt aſolator. Sed trifticia vfa vertet in gaudiuſ: qn̄ itez
modicuſ et viſebitiſ me a mortuis reſurgentem. Jo. 24. Gau-
fi ſunt diſcipuli viſo dño. Nest. 9. Luctuſ atqz trifticia in hyla-
ritatem et gaudiuſ auerſe ſunt. I. Nota qz lič modicuſ
ſit tēpus vite pntis. cum fletu tñ et ploratu ptransuent illud fi-
deles hoiles. quia ſunt pegrinantes a xp̄o. et nondum ſibi con-
iuncti pmo quidem plorant qz a lumine celeſti truſi ſunt in hac
valleſ miferie et tenebraz pccō pmoꝝ parentum. Tre. 1. Plo-
rans plorauit in node. in qua ſunt tenebrae ppter quam cauſam
oēs qui naſcunt in hanc vitam plorantes eaꝝ ingrediuint. Sap.
7. Primam voce ſimilem oib⁹ emiſi plorans. Item flet reor-
datione celeſtiſ patrie. a qua ſunt adhuc exules. p̄b Sup fulmi-
na babilonie illiſ ſedimus et fleuimus. dum recordaremur tui
ſyon. Item fleuit ppter plongationem preſentis vite. unde re-
tardantur a glia. z. Re. 15. David ascendebat cliuum oliuaꝝ
ſcandens et flens opero capite. et nudis pedib⁹ incedens. aſce-
dunt ei viř ſci cliuū oliuaꝝ. monte. ſ. celeſtiſ ascensiōniſ. in qz
plantati ſunt oлиe ſci viſ eterne viriditatis. et ascendūt ſcan-
dendo d̄ virtute in virtute. flentes tñ qz ſunt in valle lacrimazz
mimio tpe. Item flet reor ex corde pro commiſſis pccis. Joh. 2.
Conuertimi ad dñm. in toto corde vro. in ieiunio. fletu. et

xlvi

planctu. et scindite corda vestra. et non vestimenta vestra. Pretereantur bona spiritualia predicta. Gen. 29. Et esau legit quod eunulatu magno fleuit ante. Isaac per predictis bonis primo geniture. flet etiam per afflictionem proximorum. Job. 3. Flebam quondam super eo quod afflatus erat et dpatiebat anima mea paupi. Plorant de nos pecatores ecclesie. Iere. 13. plorans plorabit. et deducet oculus meus lacrimam. quia captus est gressus domini plorant eum perditionem et peccata multorum. Eccl. 22. Sup mortuum plora. defecit enim lux eius. et super fatuum plora. Defecit enim sensus eius. Iere. 9. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lacrimarum et plorabo die ac nocte interfectos filie populi mei. plorant etiam qui in tantis tristis tis adhuc distant a consolatore christo. Tre. 1. Idecir ego plorans et oculus meus deducens aquam. quod a longe factus est a me consolator. auertens animam meam. flet etiam orando ut ab oibz dictis miseriis liberentur. scientes quod oratio lacrimosa exaudiatur. ps. Exaudiuit dominus vocem fletus mei. Et. Hoc est sciendum quod dulicis tristis sancti viri mundus tamen gaudent et exultat. gaudent quippe mundi amatores in comedientibus et ebrietatis. Vsa. 25. Ecce gaudium et leticia occidente ritulos et iugulare arietes. comedere carnes. et bibere vimum. In quo predicta dicitur. Eccl. 8. laudam ego leticiam quod non esset homini bonum sub sole. nisi quod comederet et biberet atque gauderet. Gaudiu[m] etiam eorum est in cubilibus et in pudicitias. Judi. 15. omnes populi gaudebant cum mulieribus et virginibus. Eorum etiam gaudiu[m] est in sonis et melodias. Job. 21. tenent timpanum et cytharam et gaudent ad sonum organi. ducunt in bonis dies suos. et in pulcro ad inferna descendunt. Eorum etiam gaudium est in solacis et vanitatibus sicut in choreis istri nombo et fabulis atque novis. Ezech. 35. plausisti manu et percusisti pede. et gauisa es cum toto affectu. gaudium denique eorum est in rapinis auferendo bona proximorum. Vsa. 32. gaudium onagrorum pascua gregum. in hoc enim gaudent ut depascantur. greges pauperum. pauperes enim sunt cibus et preda diuinitutum. Gaudiu[m] etiam eorum est de infortunis et aduersitatibus aliorum. Illi sunt qui gaudent in iniustitate. ut dicit Eccl. 19. gaudiu[m] igit[ur] mundi est tale sic falsum. sic vanum. sic nivis. est enim simile gaudio puerorum qui potius gaudent accipere pomum quam aurum. Et est simile gaudio freneticorum qui gaudent in suis fantasias. Et est simile irrationalitatem animalium. que gaudent potius esset in summo quam in seculo. tale gaudiu[m] quia est sicut summa deficitudo Job. 20. laus impiorum brevis et gaudium hypocrite ad instar punti. Jac. 4.

Sermo

R̄isus vester in luctum conuertetur. et gaudium in merorem.
L̄ Sandi vero qui non querunt gaudia p̄fis vite. gaudebūt
in celestib⁹. p̄mo quidem de visione claritatis vultus dei. p̄s. le-
tificabis eū in gaudio cū vultu tuo. Et itez ad ipsebis me leti-
cia cū vultu tuo. delectacōes in dextra tua usq; in finem. Item
gaudebunt qz euaserūt vite p̄fis miseras p̄ quib⁹ placebant.
p̄s. Conuertisti planctū meum in gaudium mihi. Ascidiisti lacū
meū. et circumdedisti me leticia. Item gaudebūt qz vicerunt ini-
micos humani generis. carnem. mundū. demonia. et. Pharal-
zo. Reuersi sunt in irk⁹ cum leticia magna. eo q̄ dedisset eis
dñs gaudium de iniurias suis. Itēz gaudebunt de conuersione
p̄cōz. Lu. 15. Gaudium erit in celo sup vno p̄cōre penitentiā
agente. Item gaudebit vnuſq; de beatitudine et gaudio alteri
us. 1. Cor. 12. Si ḡiat vnum memb⁹ gaudebunt oīa membra
sic igit̄ gaudent sandi. et hoc gaudium eoz non est momenta
neum sed eternum. Isa. 51. Qui redempti sunt a dño reuertentur
et venient in syon laudantes. leticia sempiterna sup capita eoz
Gaudium et exultaōem tenebūt ē.

Tertia pars.

Ercio cum dicāt. Q̄ mulier cum parit: adducit cōgruū
dictōz exemplū. et duo facit. p̄mo nanc⁹ p̄ om̄ si-
militudinem mulieris pientis: mulier cū p̄ arit tristī
ciam h̄: nullum em̄ aīal tm̄ dolet in partu sicut mu-
lier. put dñ li⁹. de generacōe aīalum. Quia venit hora eius: ho-
ra vīz q̄ ea pati optet: Cū aut̄ pepit puer: maius gaudium ē
de puer. quaz de puella: iam non meminit pressure: doloris:
pter gaudium. qz natus est hō in mundū: dñ mulier non re-
cordari pressure. qz actu non considerat de ea. et si considerat. non tm̄
cum tristitia. id vero non meminit. quia mai⁹ est gaudiū d̄ na-
to puer q̄ fuerit tristitia in ptu. Scđo similitudinē applicat ad
p̄positū: Et vos igit̄. nunc quidem: tpe presentis vite. qd̄ qui-
dem temp⁹ recte nunc dñ. qz dpatū ad eternitatē est sic momen-
tum et instas. qd̄ est breuissimum: tristitiā habetis: ad modum
mulieris parientis. qz isto modico tpe non videbitis me: iterū
aut̄ video vos. i. h̄ Alchimisi me vobis visibilem demōstrabo
itez igit̄ modicū et videbitis me resurgetem a mortuis. et in
regno celoz: et gaudebit cor vīm: si ī mulier gaudent nato pue-
ro nec hoc gaudium erit sensibile quale est gaudiū p̄cōz et pec-
atorz. nec erit gaudium imaginariū. quale ē dormientiū. nec
rūsus erit gaudium fantasticum qle est gaudiūz stultoz. h̄ erit
gaudium cordis intelligibile. s. spūale quale est gaudium āge-
loz. N. Et gaudium vīm nemo tollet a vobis: stabile igit̄

et ppetuum erit istud gaudium. qz nec hō. nec angelus. sed nec
īpe deus tollet illud a sc̄is. Job. 36. Nō auferat a iusto oculos
suos. et reges in solio collocaūt impetuum. Et illic eriguntur.
Nota qz ista ec̄ia et tota fidelisū aggregatio mulieri parentū
patur. nō quidem rōne sexus quo vita b̄m carnē intelligit. sed
rōne secunditatis. nō em̄ viri sancti sūt steriles sed secundi. Deu.
7. Non erit apud te sterilis vtriusq; sexus. Can. 4. Ascenderūt
de lauacro oēs gemellis fetibus. et sterilis non est in eis p̄iunt
aut̄ triplicem fructū. s. sc̄e opacis suscipientes em̄ seminaria v̄
bi celestis. accipiunt virtute spūssandi desideria sancta. a tandez
verbo a ope fructif̄ cāt exterius v̄bo quidē. Pro. 10. Os iusti p̄
turiat sapiam. Ope vero. Can. 7. Videamus si floerit v̄mea. si
flores fructus pturiūt. Item quidā fideliūm sancte ec̄ie ita sūt
p̄fēdi ut nouellos filios xp̄o p̄iant spūaliter p̄ veram doctrinaz
et exemplo sancte opationis. de quoz m̄ero fuit apl̄us. Gal.
4. Filioli mei quos itez p̄tario donec xp̄us formet in vobis. 1.
Cor. 4. In xp̄o ih̄u p̄ euangelium ego vos genui. de numero
istoz etiā fuit m̄r̄ beati Xu. de qua dī q̄ maiori solitudine p̄i
ebat eū spū q̄ carne peperat quotidiane lacrimas. quotidiane ele
mosinas. quotidiane gemitus p̄ eo fundens ad dñm. Itz viri sā
di i tota vita p̄nti dolores sentiūt mulieris pientis qz multis p̄
munt aduersitatib;. Jo. 16. In mundo pressuram habebitis. to
ta em̄ vita p̄ns est quasi hora pientis. Ro. 8. Om̄is creatura i
hō īgemit et pturit v̄sq; adhuc. Sed tandem in fine istius
hore viri sancti pariunt tū ex hoc mundo transeunt. qz ei quidā
ptus est cum aia exiit a corpe vnde sanctoz transit⁹ b̄m Bedā
Natalitia appellan̄. Cum vero hō nouus natus est in celo. tm̄
est gaudium vt non sit memoria passionū p̄cedentū. Non erūt
quidem in memoria ita q̄ dolere afficiant: recordabunt em̄ sādi
tribulatioū quas passi sunt. sed cum gaudio Isa. 67. Oblivioī
traditi sunt priores agustie. a abscondite sunt ab ocul' v̄ris. Ec
ce ego dñs creo celos nouos. et terram nouam. a non erunt in
memoria p̄ora a non ascendunt sup̄ cor̄ h̄ gaudebitis a exulta
bitis v̄sq; in sempiternum. Prima pars.

Dñica quarta. post pasca ser.

Xdo ad eum qui me misit ū. Jo. 16. Duo sūt vt
dicit in rhetoris ad que hoies maxime efficiunt
ad amicos. s. dilectione et ad iimicos odio. quez
affectum salvator̄ n̄ recessurus a discipulis demōs
strauit. pmittens aduentū spūssandi q̄ suos imimi
cos arguerat. et amicos spūali intelligentia instrueret. de quibz